

Bertso kronika

Unibertsitate giroko saioa Ibaetan

I. AGIRRESAROBÉ / DONOSTIA

Unibertsitatean, Euskal Jaiei barruan, bertso saioa zegoen iragarrita. Unai Iturriagak ezin etorria adieraziz, Jose Luis Urdangarin hernaniar gaztea agertu zen. Egitarau zabal eta egokia zen, eta nahiko jende gazte bildu zen (ikasleak, noski). Soinuaren aldetik, nahiko arazo sortu ziren eta bertso erdian pare bat aldiz gelditu eta itxaron beharra tokatu zitzairen. Puntualidadez ondo, 10 minuturen gorabehera hasi zen.

Gaien aldetik, aipatu behar, unibertsitatearekin zerikusia zutenak ipini zituela Andoni Egaña, eta tokian tokiko giroa sortu zuela. Topikoetatik aldeginenez, bete-betea asmatu zituen eta oso originalak, aspaldi entzun gabeko eta entzuleentzat erosoak gertatu zirenak hain zuzen.

Agurraren ostean, Leioako kanpusean J.R. Etxeberriaren egoera kantatzea lauroi tokatu zitzairen. Hau da, unibertsitatean irakasle hainbatek, bizi duen egoeratik, sei hilabete darabala protesta gisan.

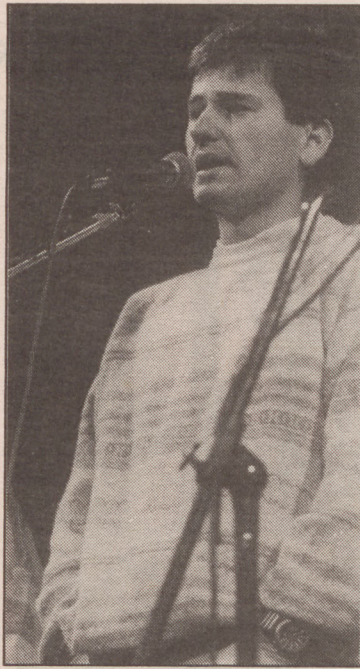
Jesus Mari Irazu:
Kontu horrekin aspaldidanik mila arazo dakarte, gu entzerronak egiten ere jardun ginan jo eta ke. Baina hilabete egon ginan gu ta hura sei hilabete, gu hondoraino erre ginen ta harena pentsa zazute.

Jorraturiko beste gaia 'Ponseto-pontelo' edo 'Jar iezaiozu-jar ezazu' ditzosozkoa tokatu zitzairen Jon Eizmendi eta Irazuri. Lehenengoa aldeko zen bitartean, bigarrena aurkakoa. Alde horretatik, betiko gaitzat ere har genezake baina jorraturiko besteak ez ziren horrela gertatu. Lau gazteen ikasketak kontuan hartu zituen Egaña, eta Irazu filosofia ikasten ari denez, honelakoa tokatu zitzaion bakarkako lanean: «Sokrates ala Platon; Kant ala Txirrita; edo Unamuno ala Sabino Arana». Hiru bertso kantatu zituen, eta bigarrena aukeratu du, hobekien arrazoitu zuena baita:

Jesus Mari Irazu:
Ez dira berdin filosofo ta bertsolari izakera, ta nola kristo erdibanatu jarri didaken aukera; Kant entzun eta kategoriaz guztiok oroitzen gera,

Jesus Mari Irazu eta Jose Luis Urdangarin.

JOXEAN GOYA

Fitxa teknikoa

Bertsolariak: German Meabebasterretxea, Jesus Mari Irazu, Jon Eizmendi eta Jose Luis Urdangarin.
Gaijartzailea: Andoni Egaña.
Tokia: Ibaeta, EHUko unibertsitate kanpusa.

Eguna: martxoak 18, osteguna.
Ordua: 17.15.
Entzulegoa: 500 lagun inguru.
Motiboa: Euskal festa.
Antolatzailea: Donostiako EHUko Euskara Taldea.

baina Kantenak ez ziran heltzen Txirritarenan parera.

Jon Eizmendi euskal filologia ikasten ari denez, honako gaia jorratu beharra egokitu zitzaion: «Garai batean irakasleei izengoitak jartzea graziko zen, zuk nolakoak jarriko zenizkieke beste hirurei». Tarteka urduri ibili arren, bera gustura gelditu zen

aurpegia nabarmendu zitzaion, hots, bertsoa ondo biribildua atara zitzaioa hain zuzen. Lehenbizi Irazuri, gero Germani, eta azkenik, Urdangarini. Baina lehen-dabiziko biak aukeratu ditugu:

Jon Eizmendi:
(...)
Ijituaren fular bat ere lepotik dauka tiraka,

Gaien aldetik, bikain

I. A. / DONOSTIA

■ Azkenaldi honetan beti topikoak entzuten ari ginenez, nahiko nekagarria egiten ari zitzaigun gai zerrenda. Baina Egaña ingurunean egokitutako gaiak oso txalogarriak gertatzeko itxaropenean gelditu ziren, gai errealistak, originalak, behin ere entzungabekoak batzuk, entzulearekin berehala harremanetan jartzeko modukoak... Aurkezteko garaian ere, hasi eta bere betiko

ironiarekin aurkeztu zuen. Adibidez, hitz ezkutua asmatzerakoan entzuleen tartetik saria irabazi zuela iragarri zion entzuleetako bati, Mediterraneoan kruzero bat, hau bera une barregarria gertatu zelarik. Beraz, txalotzeko lana alde horretatik.

Bestalde, une batzuetan ofizio galetan azkartasuna eta ziurtasuna falta zitzaiea ohartu ginen, urduritasunaren ondorioz ziur aski. Baina hauek ere denborekin joango dira.

hortaz gainera okupa gisa Hernanin etxe bat dauka; honi klasean deitzen diogu roskatik joandako karka.

Harriturikan nago Egaña agintzen duen tankeraz, txintxo-txintxo eta listoa bota behar zaio beraz; beti agintzen dago klasean boligrafoz eta paperaz, honi neskatxek deitzen diote beste danetan 'guaperas'.

Urdangarinek, berriz, pape-rean emandako hitza bertso bidez esplikatu behar zuen, hitza aipatu gabe. Urduri agertu zitzaigun, baina bertsoak ondo aztertutik arrazoiak ongi biribildu zituela nabarmendu zen. Hitzak unibertsitatearekin zerikusi handikoak ziren: txuleta, taberna eta kalabazaz adibidez...

Jose Luis Urdangarin:
Gehiegi ez nun espero baina honako hitza agertu, lehen enpoiloia deitu didate orain behar det alperdu; nik nahiko garbi utzi nahi nuke eta zuek ez okertu, ikasle onak jan egiten du, alperrak patrikan sartu.

Unibertsitatea edo hau neretzako da berdina, normalean han egoten da herriko kale izkinan; bertsolariok senti(tu) ezkerro bertsotarako ezina, bertara joan ta hartu dugu bertsotako gasolina.

Holako asko izan ezkerro ez naiz sentitzen harroa, holako asko eman ezkerro gurasoaren orroa; hau gordetzeko txikiegia karpeta edo zorroa, hori etxera eramateko behar da astokarroa.

German zuzenbidea egiten ari denez, bertsolaritza defenditzera auzitegi batera joan da, bertan beste kultur arloko hainbat alor zapaltzen ari baita. Orain arte gutxi entzundako gai mota denez, pozgarria iruditzen zitzaigun beste bide bat irekitzeko ordua baita.

German Meabebasterretxea:
Bertsoa beraz, nik juzgatzen det euskal kulturaren zutabe, zuk diozun beste arloak daude gaizki edo grabe; guztiak ere ondo egotea guztiontzako zan hobe, baina bertsorik izango ez bazan euskal kulturarik gabe. (bis)

ASTEKO zipristinak

□ **Igorre:** Saio ona baina aukeratu luze samarra egin zuten joan den ostiral arratsaldean Jon Lopategi, Sebastian Lizaso, Andoni Egaña, Anjel Mari Peñagarikano, Jon Sarasua, Mañukorta eta Juanjo Respaldizak, saioa antolatzen zuten Arratiako bertso eskolako kide baten agindura. Entzulegoa hasiera-hasieratik bereganatu zuten bertsolariek, eta gero aise egin zuten lana. Gazte asko zegoen entzuleen artean.

□ **Arrasate:** Giro ederreko bertso afaria egin zuten, librea, ostiral gauean Iratxe Ibarra, Igor Elorza eta Unai Iturriagak. Esperimentu berririk ere probatu zuten, hala nola azken puntua entzuleen ahotan uztea, eta arrakasta handiz, gainera, zenbaitetan.

□ **Mugairi:** Millan Telleria, Anjel Mari Peñagarikano eta Andoni Egaña hiru saio luze egin zituzten, librea, joan den larunbat gauean. Bertako gaiak astinduz, gozatu ederra eman zieten bertan bildutako 90 inguru afaltiarrei.

□ **Berastegi:** Antolakuntza aldetik izan ziren hutsegiteek erabat zapuztu zuten larunbat gaueko saioa: beranduegi hasi zen, eta ez zegoen oso garbi bertso afaria alajaldia zen. Horretaz gainera, megafonia oso eskasa izan zen, eta bertsolariek —Maddalen Lujanbio, Igor Elorza, Unai Iturriaga, Jesus Mari Irazu, Xabier Silveira eta Jon Maia— lanak izan zituzten elkar entzuteko. Baldintza horietan, ahal zutena egitearekin ez zuten gutxi egin.

□ **Irun:** Saio polit eta gozoa egin zuten Millan Telleria, Iñaki Murua, Sebastian Lizaso, Jon Sarasua, Mañukorta eta Jokin Sorozabalek igande eguerdian, Korrikaren inguruan antolatutako ekitaldian. 600 entzule inguru izan zituzten, eta megafonia oso ona. Gaiak, denetakoak: euskara, Korrika eta antzekoak bai, baina baita jaialdia piztu eta bizitu zuten bestelako gaiak ere. Amaiera aldean bertsolariak pixka bat zapartatu egin baziren ere, entzuleak gustura eta ase geratu ziren.

□ **Altza (Donostia):** Andoni Egaña, Mikel Mendizabal, Imanol Lazkano, Jon Maia eta Jon Enbeitak igande eguerdian pilotalekuan egindako saioa ondo hasi zen, bero, baina gero, saio txarra izatera iritsi ez bazen ere, hoztu eta jaitsi egin zen. Gaijartzaileak ariketa gehiegi eskatu zizkien eta horrek erritmoa mozteldu eta hautsi egin zuen.

□ **Markina:** Anjel Mari Peñagarikano, Andoni Egaña, Iratxe Ibarra, Unai Iturriaga, Mañukorta eta Maddalen Lujanbio saio polita egin zuten igande arratsaldean. Gabixolak ederki asmatu zuen gaiekin, eta bertsolariak gustura eta maila onean aritu ziren. Oso saio ona egin zuten Iratxe Ibarra eta Maddalen Lujanbio, atzean zituzten bertsolarien alde onak eta txarrak kantagai hartuta.

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

31 x 15 mm

EGUN BAT 1.040 pta/42l.
ASTEBETE 5.100 pta/208l.
BI ASTE 9.000 pta/360l.

31 x 33 mm

31x33
MODULO

EGUN BAT 2.100 pta/84l.
ASTEBETE 10.200 pta/416l.
BI ASTE 18.000 pta/720l.
HILABETE 25.000 pta/1.010l.

31 x 33ko
BI MODULO

EGUN BAT 4.200 pta/168l.
ASTEBETE 20.400 pta/832l.
BI ASTE 36.000 pta/1.440l.
HILABETE 50.000 pta/2.200l.